

Krachten bundelen in de uitvoering

Congres Regionale Energie en Lokale Warmte

‘Help! Hoe kom ik aan mijn data voor de warmtetransitie’

Wat gaan we doen?

1. Achtergrond van de Stedelijke investeringsafweging (SIA) in Enschede
2. Inhoud van de SIA
3. Uitkomsten van de SIA
4. Een voorbeeld-case
5. Hoe werken we er nu mee?
6. Waar kan het naartoe?

Achtergrond Stedelijke Investeringsafweging (SIA)

Domeinoverstijgende Gebiedsgerichte informatie tbv buurtaanpakken

Van losse data naar data-
bundeling naar informatie;
voor inzicht, strategie, prioritering
en aanpak

Aanpak van grote opgaven:

1. **Energietransitie** ➡ **Warmtetransitie**
2. Klimaatadaptatie: hittestress en wateroverlast
3. Transformatie sociaal domein
4. Woningbouwopgave

Aanpak van wijken en buurten:
Integraliteit op gebiedsniveau

Waarom een Stedelijke Investerings Afweging (SIA)

Waarom een Stedelijke Investerings Afweging (SIA)

Urgentie?

Sociale
Vraagstukken

Urgentie?

Ondermijnende criminaliteit

1. Voorkomen van afglijden
2. Toekomstbestendig maken en houden

Investerings

Klimaat:
Wateroverlast &
Hittestress

Urgentie?

Urgentie?

Bereikbaarheid van
voorzieningen

Warmte-transitie

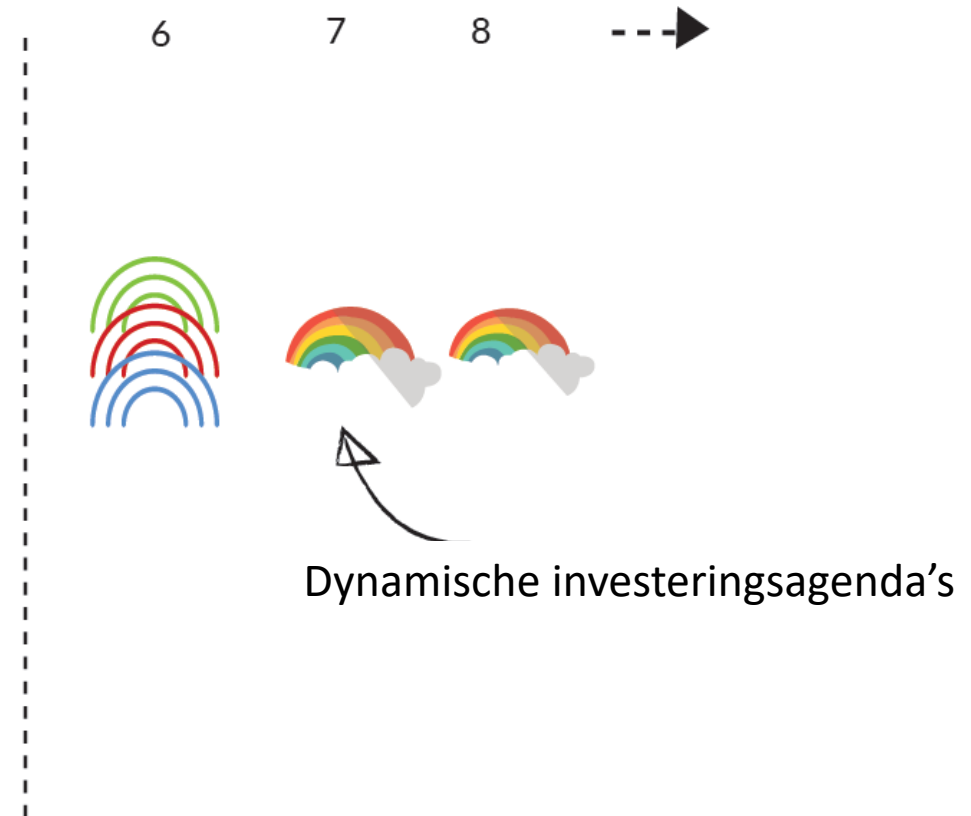
Urgentie?

het concept

jaar	1	2	3	4	5
corporatie a					
corporatie b					
corporatie c					
gemeente openbare ruimte					
gemeente WMO					

uit te breiden
met andere
partners en
programma's

Warmtetransitie

het concept

**1. Bundelen van investeringen waar dat meerwaarde heeft /
benutten van "koppelkansen"**

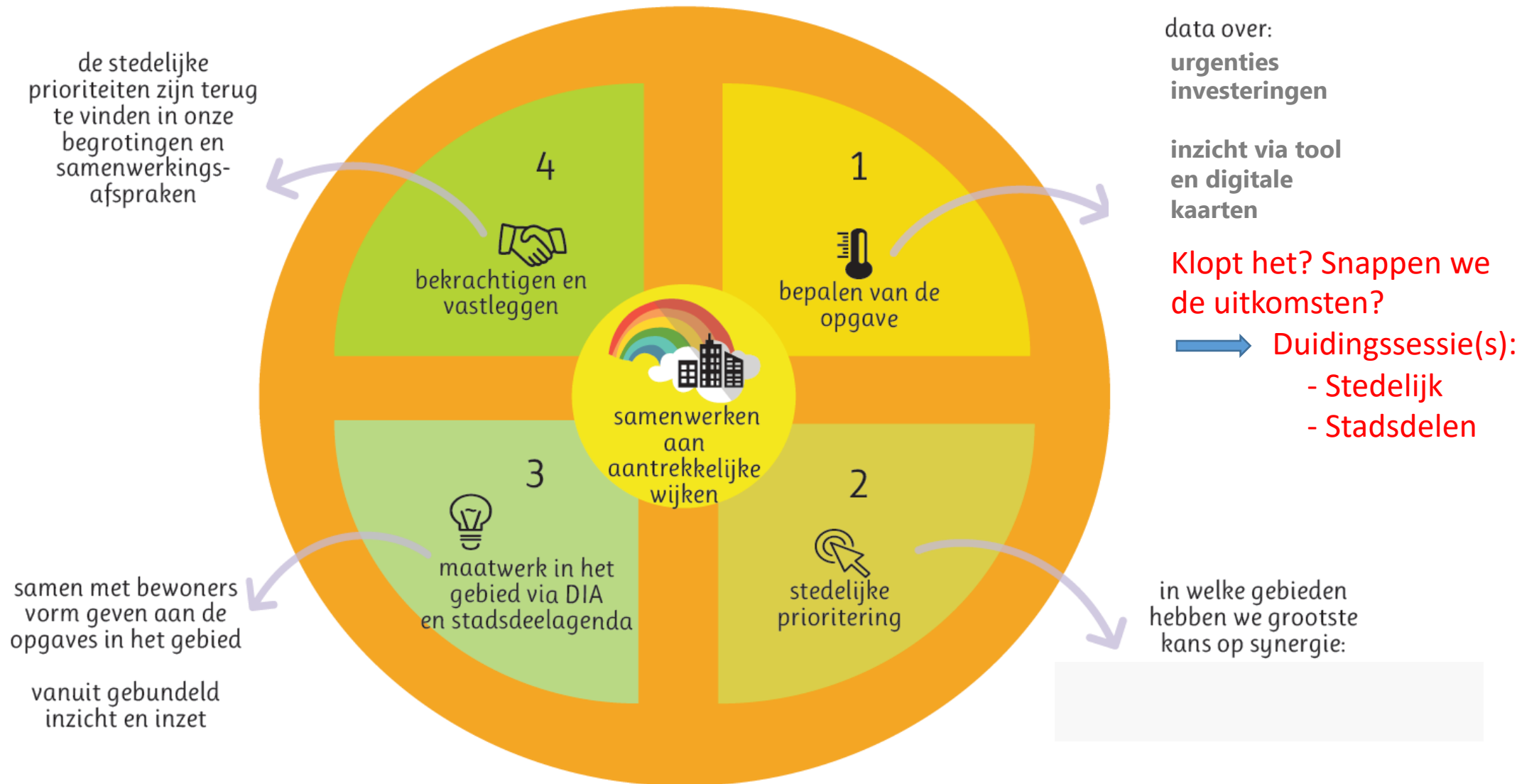
2. Prioriteren van aanpakken (w.o. DIA-gebieden)

Dynamische investeringsagenda's

uit te breiden
met andere
partners en
programma's

Warmtetransitie

SIA & DIA

Inhoud en uitkomsten van de SIA

1. Thema's en indicatoren (urgenties)
2. Prioritering van buurten
3. Prioritering op thema's
4. Inzicht in buurten

Opbouw van de data in SIA

Aantallen

Categoriën	Indicatoren	Ruwe meetwaarden
6	20	39

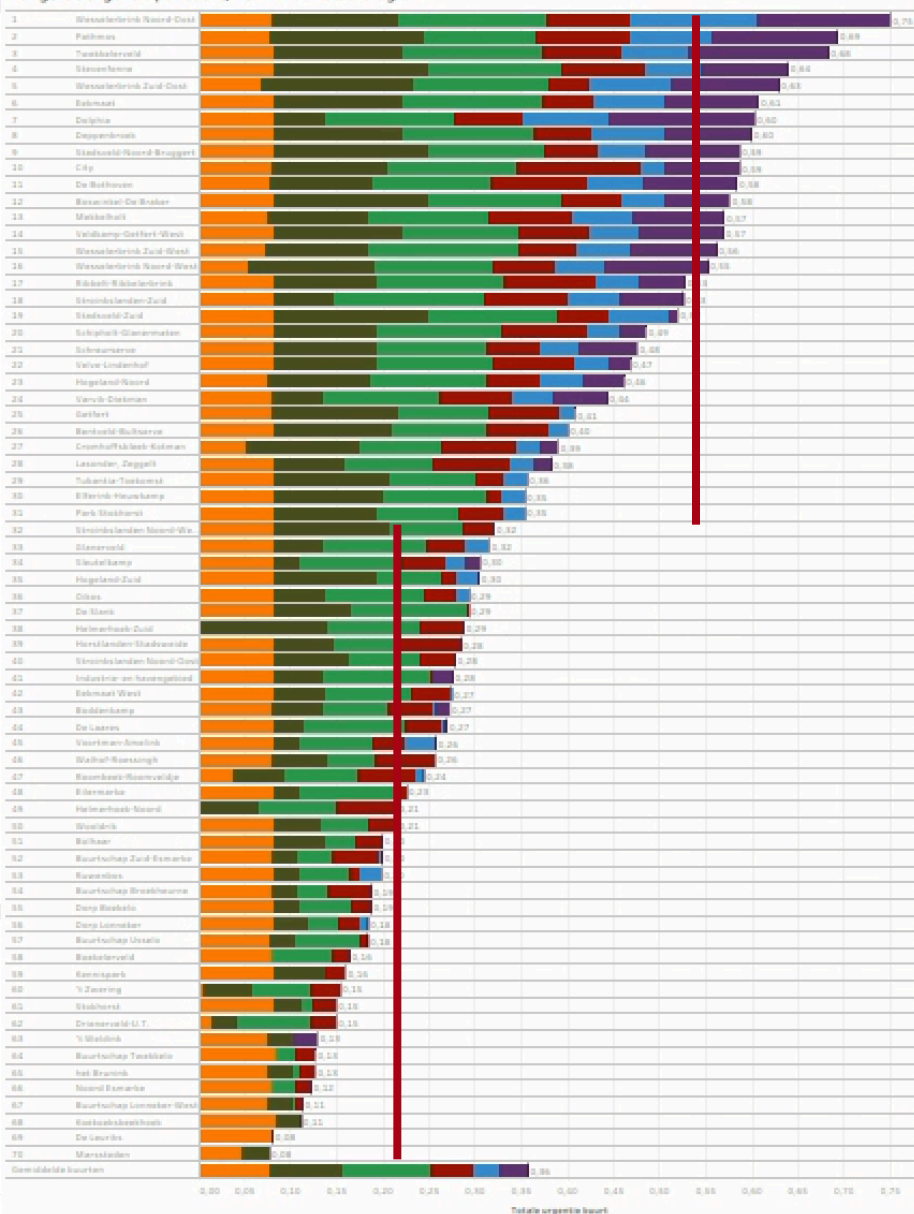
Categorie->Indicator->Meetwaarde

Categorie	Indicator	
Energie	Gasaansluitingen	Klimaatmonitor_gasaansluitingen/BAG_aantal_woningen
Klimaat	Gevoelstemperatuur	(Aandeel_gevoelstemperatuur_40_45 + Aandeel_gevoelstemperatuur_45_50 + Aandeel_gevoelstemperatuur_50_plus) * (((RIVM_ernstige_eenzaamheid_75plus/100) * BRP_inwone..
	Wateroverlast	Klimaateffectatlas_wateroverlast
Leefbaarheid	Leefbaarometer	cos(-45 * pi/180) * LBM_leefbaarheidsontwikkeling - sin(-45 * pi/180) * LBM_leefbaarheidssituatie
Veiligheid	Drugshandel	Politie_drugshandel/Kerncijfers_aantal_inwoners
	Geweld	Politie_geweld/(Kerncijfers_aantal_inwoners + (Kerncijfers_vestigingen_handel_horeca * 5) + (Kerncijfers_vestigingen_totaal * 2))
	Overlast	Politie_overlast/(Kerncijfers_aantal_inwoners + (Kerncijfers_vestigingen_handel_horeca * 20) + (Kerncijfers_vestigingen_totaal * 2))
	Vernieling	Politie_vernieling/Kerncijfers_aantal_inwoners
	Woninginbraken	Politie_woninginbraken/Kerncijfers_aantal_woningen
Gezondheid	Beweegnorm	RIVM_beweegnorm_volw/100
	Ervaren gezondheid ouderen	RIVM ervaren gezondheid ouderen/100
	Ervaren gezondheid volwassenen	RIVM ervaren gezondheid volw/100
	Jeugdzorg tweedelijns	TMSD_jeugd/BRP_inwoners_0_17
	Regie eigen leven ouderen	RIVM_regie_leven_ouderen/100
	Regie eigen leven volwassenen	RIVM_regie_leven_volw/100
	Wmo maatwerk	TMSD_wmo_maatwerk/BRP_inwoners_18_plus
Inkomen	Bewindvoering	Bewindvoering_aantal_huishoudens/BRP_potentiele_beroepsbevolking
	Bijzondere bijstand	BB_unieke_personen/BRP_potentiele_beroepsbevolking
	Individuele inkomenstoeslag	BB_individuele_inkomenstoeslag/BRP_potentiele_beroepsbevolking
	P-wet 2 jaar	Pwet_langer_dan_2j/BRP_potentiele_beroepsbevolking

Categorie->Indicator->Meetwaarde

Categorie	Indicator	
Energie	Gasaansluitingen	Klimaatmonitor_gasaansluitingen/BAG_aantal_woningen
Klimaat	Gevoelstemperatuur	(Aandeel_gevoelstemperatuur_40_45 + Aandeel_gevoelstemperatuur_45_50 + Aandeel_gevoelstemperatuur_50_55) / 3
	Wateroverlast	Klimaat-effectatlas_wateroverlast
Leefbaarheid	Leefbaarometer	$\cos(-45 * \pi / 180) * \text{LBM_leefbaarheidsontwikkeling} - \sin(-45 * \pi / 180) * \text{LBM_leefbaarheid}$
Veiligheid	Drugshandel	Politie_drugshandel/Kerncijfers_aantal_inwoners
	Geweld	Politie_geweld/(Kerncijfers_aantal_inwoners + (Kerncijfers_vestigingen_handel * 0.5))
	Overlast	Politie_overlast/(Kerncijfers_aantal_inwoners + (Kerncijfers_vestigingen_handel * 0.5))
	Vernieling	Politie_vernieling/Kerncijfers_aantal_inwoners
	Woninginbraken	Politie_woninginbraken/Kerncijfers_aantal_woningen
Gezondheid	Beweegnorm	RIVM_beweegnorm_volw/100
	Ervaren gezondheid ouderen	RIVM ervaren gezondheid ouderen/100
	Ervaren gezondheid volwassenen	RIVM ervaren gezondheid volw/100
	Jeugdzorg tweedelijns	TMSD_jeugd/BRP_inwoners_0_17
	Regie eigen leven ouderen	RIVM_regie_leven_ouderen/100
	Regie eigen leven volwassenen	RIVM_regie_leven_volw/100
	Wmo maatwerk	TMSD_wmo_maatwerk/BRP_inwoners_18_plus
Inkomen	Bewindvoering	Bewindvoering_aantal_huishoudens/BRP_potentiele_beroepsbevolking
	Bijzondere bijstand	BB_unieke_personen/BRP_potentiele_beroepsbevolking
	Individuele inkomenstoeslag	BB_individuele_inkomenstoeslag/BRP_potentiele_beroepsbevolking
	P-wet 2 jaar	Pwet_langer_dan_2j/BRP_potentiele_beroepsbevolking

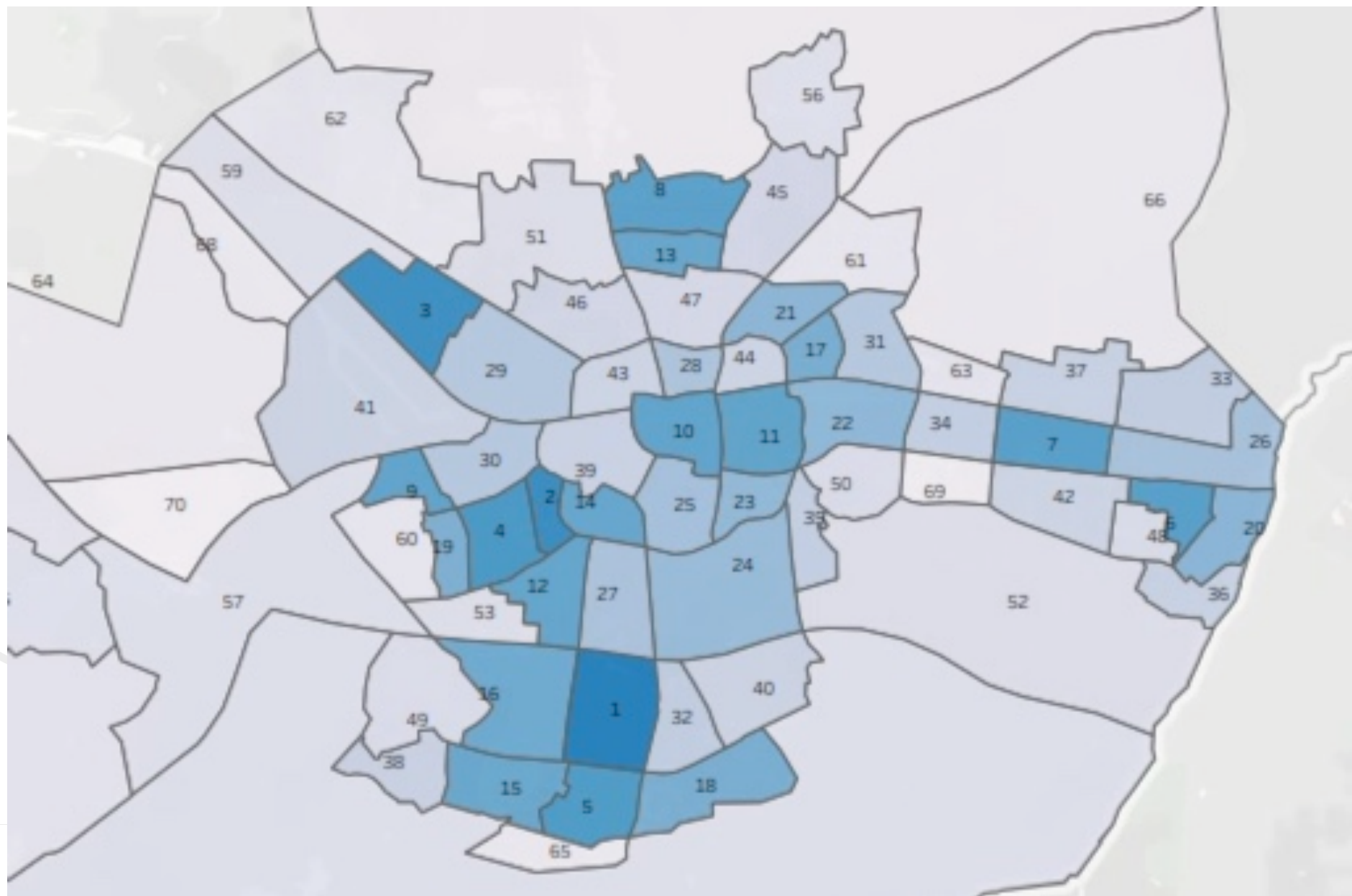
Rangorde urgentie per buurt, 2022 in een staafdiagram

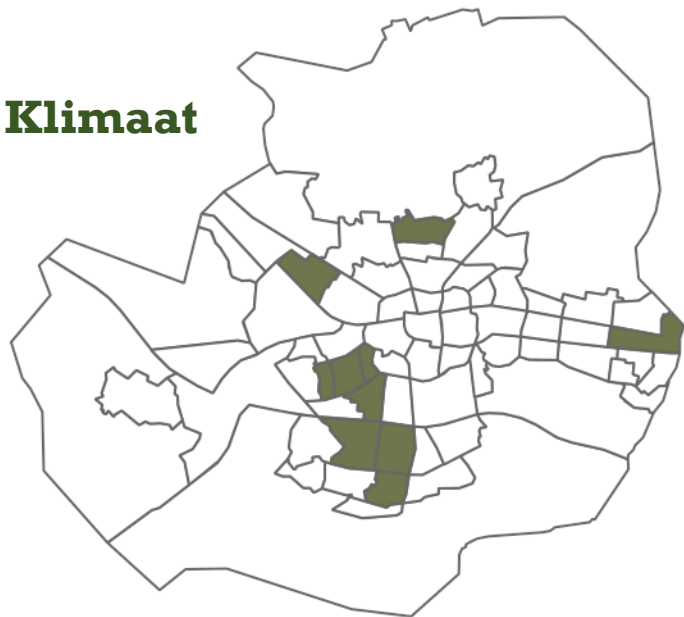
De urgenties van 70 buurten in Enschede: “tweedeling” in beeld

Rangorde urgentie per buurt, 2022 in een staafdiagram

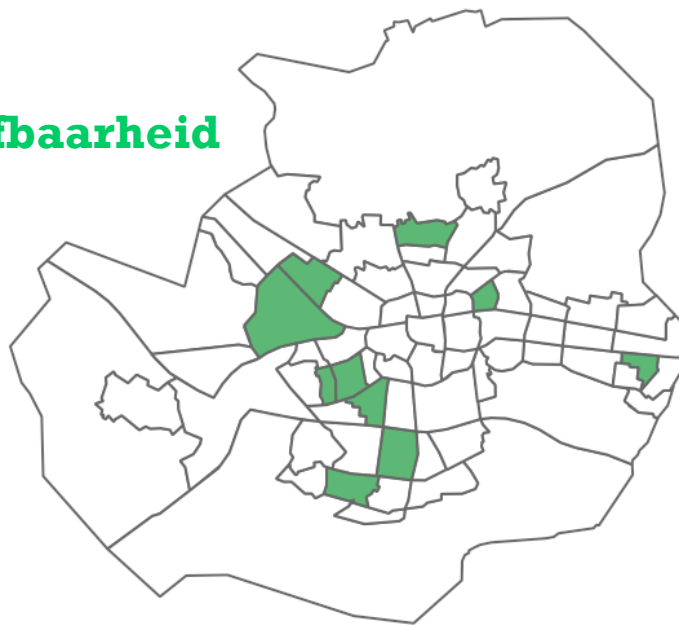

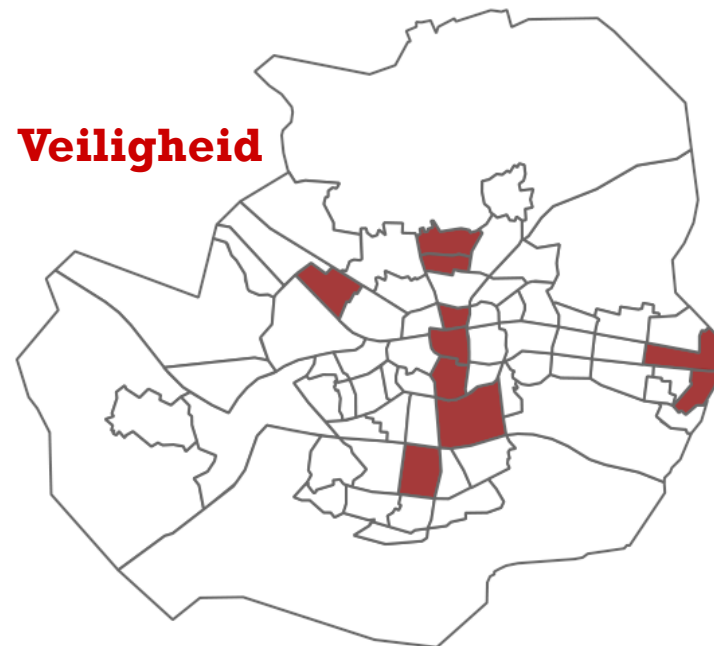
Klimaat

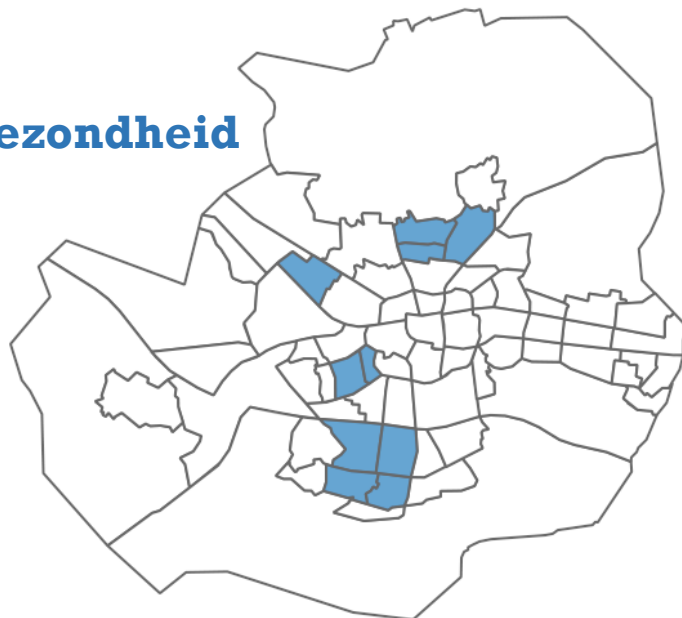
Leefbaarheid

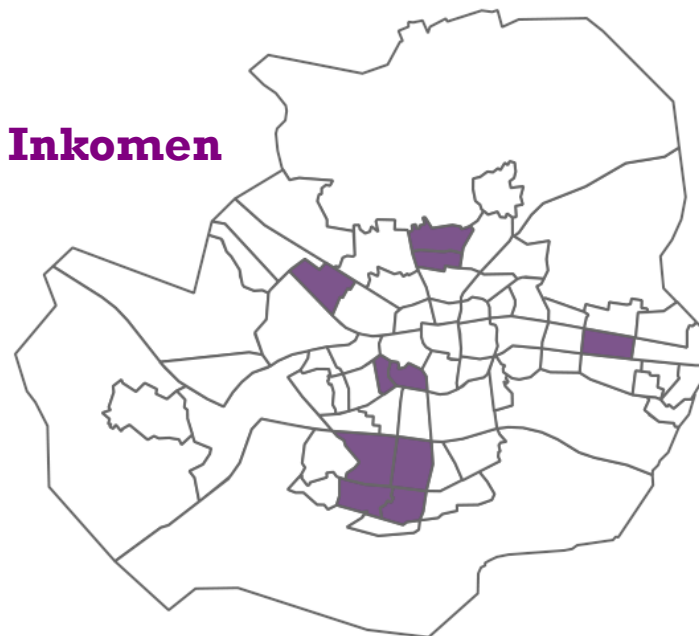
Veiligheid

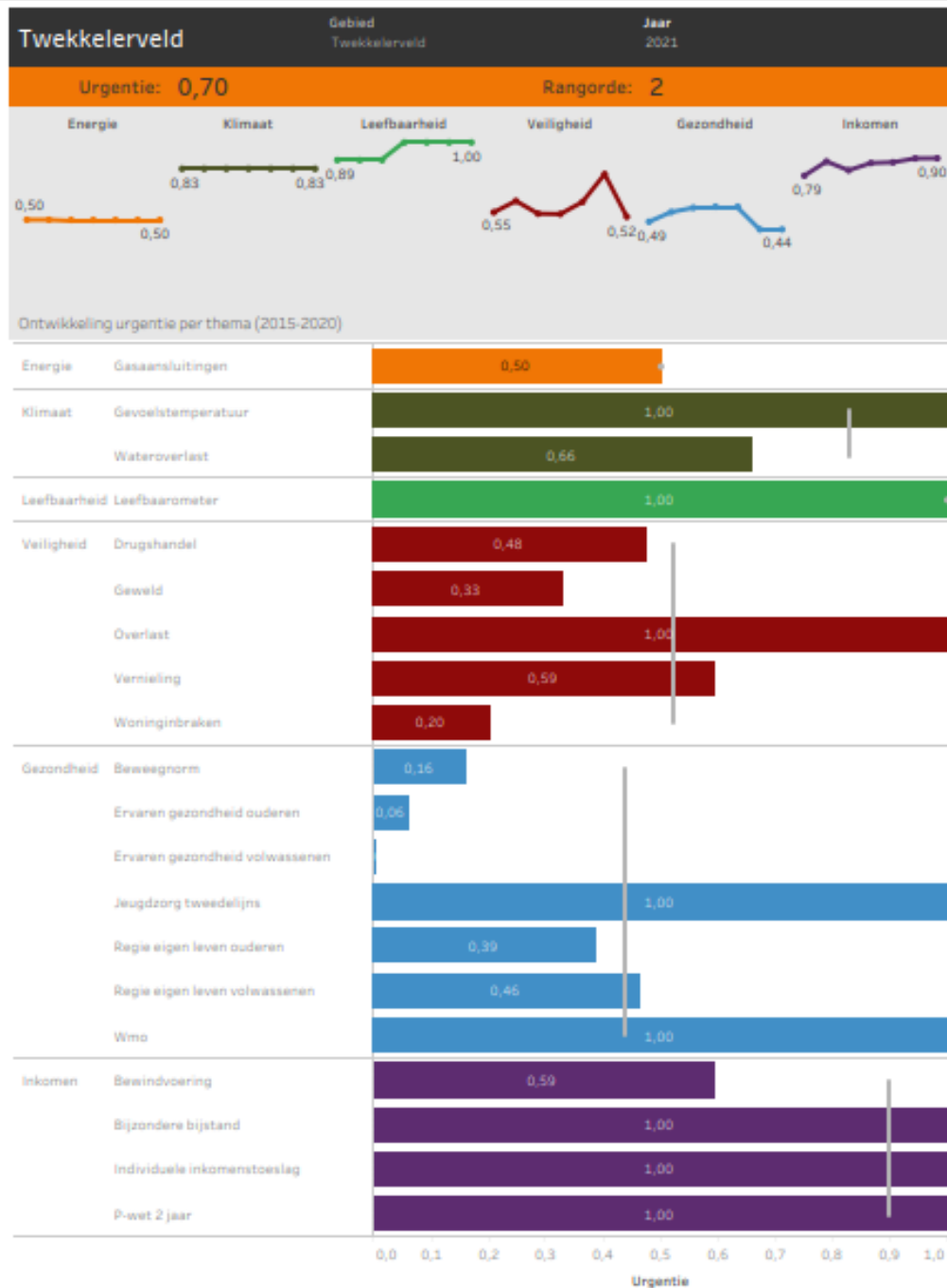
Gezondheid

Inkomen

ENSCHUDE

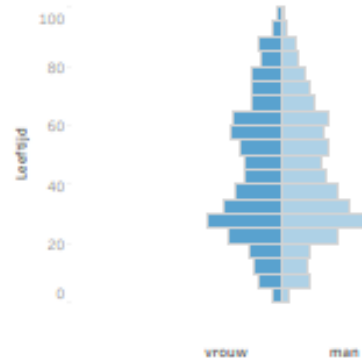

Context Tweckelerveld

Aantal inwoners	4280
Aantal jeugd (0-17)	699
Aantal ouderen (65+)	688
Aantal huishoudens	2365
Aantal woningen	2300
Aandeel corporatiebezit	76%

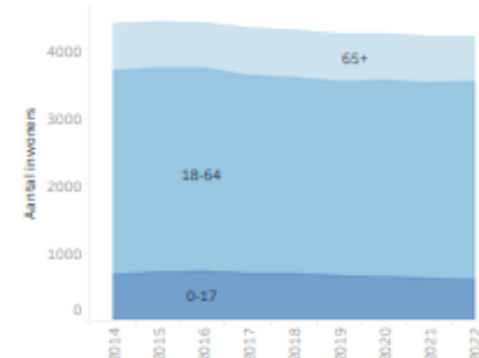
Bevolkingsopbouw

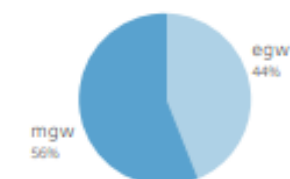
Bezit van woningen

Bevolkingsontwikkeling (0-17, 18-64, 65+)

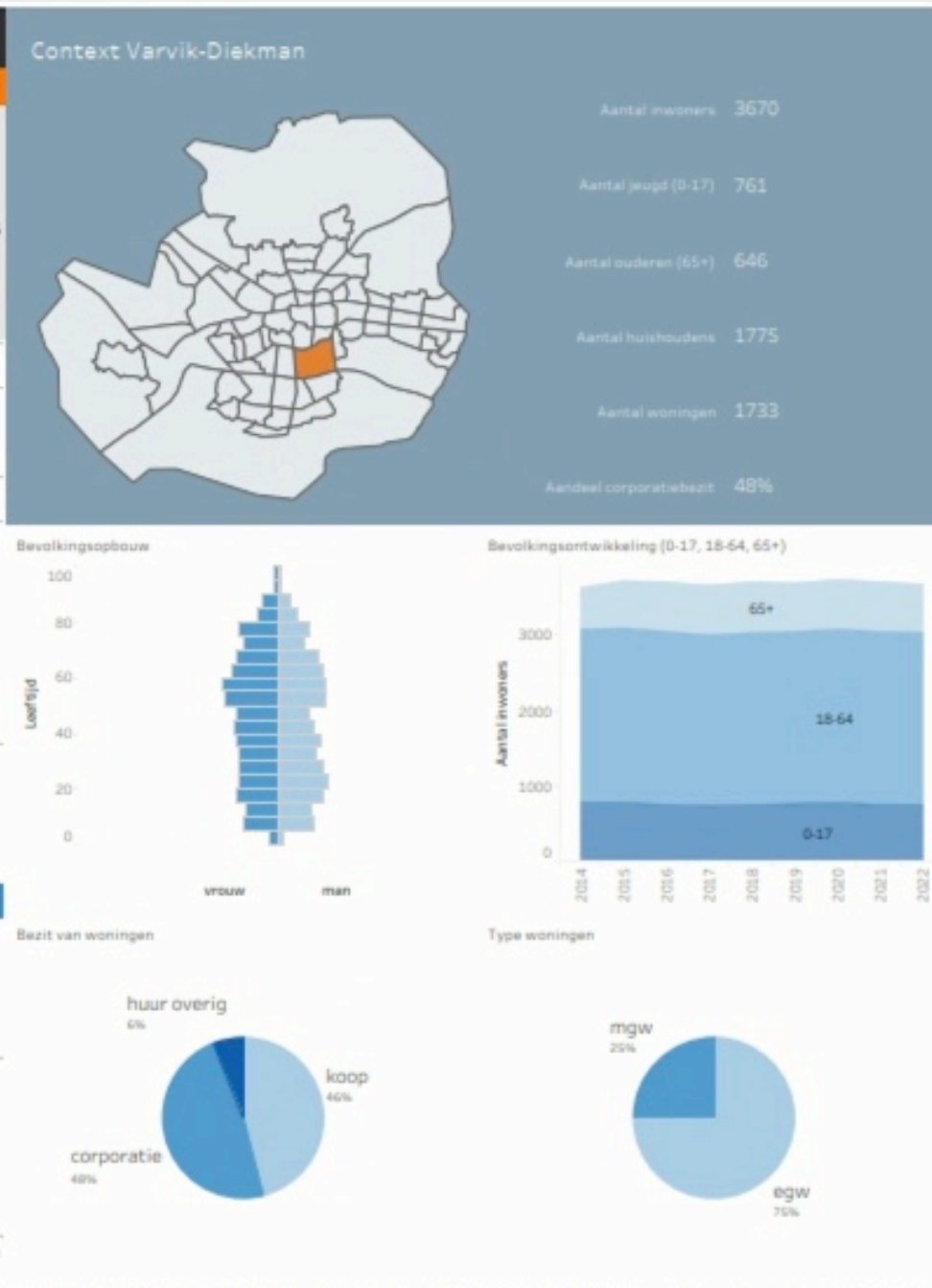
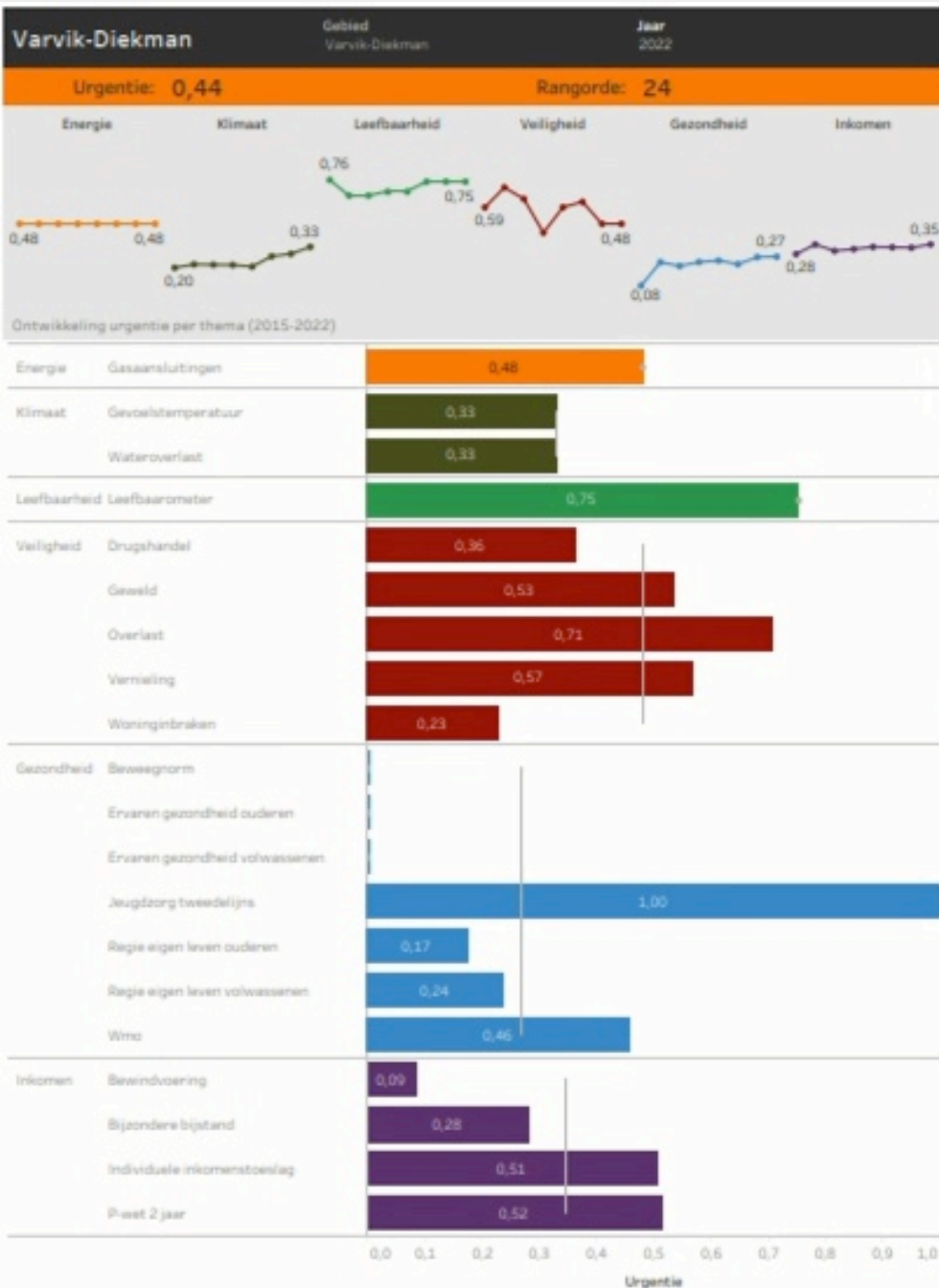
Type woningen

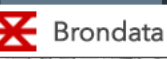
Een voorbeeld-case Varvik

Inzicht in kaarten en mogelijke “investerings”:

1. Hittestress en wateroverlast
2. Vastgoeddata – oa portefeuillestrategie van de corporaties
3. Warmtenet
4. Riolering

- Urgentie totaal
- Energie
- Gezondheid
- Inkomen
- Klimaat
- Leefbaarheid
- Veiligheid
- Brondata

Lijst met lagen

- Lagen
- ☒ Buurten
 - ☐ Corporaties - Strategie Domijn
 - ☐ Corporaties - Strategie Woonplaats
 - ☐ Corporaties - Strategie Ons Huis
 - ☐ Corporaties - Strategie SJHT
 - ☐ Corporaties - Strategie De Veste
 - ☐ Corporaties - Complexhorizon - Domijn
 - ☐ Projecten - Corporaties
 - ☐ Projecten - Gemeente Enschede
 - ☐ Energie - Warmtenet lijn
 - ☐ BAG panden bouwjaar (peildatum 16-9-2020)
 - ☐ Percelen - eigendom corporaties (peildatum 16 september 2020)
 - ☐ Percelen - eigendom gemeente (met beheer)
 - ☐ Klimaat - Huidige situatie na een klimaatbui van 70 mm in 1 uur (water op straat in m)
 - ☐ Klimaat - Rioleringsputten bij een hoosbui van 70 mm in een uur
 - ☐ Klimaat - PET
 - ☐ Riolerings

Legenda

Klimaat - PET

Gevoelstemperatuur (Klimaatatlas)

- 52 graden celsius
- 38 graden celsius

- Urgentie totaal
- Energie
- Gezondheid
- Inkomen
- Klimaat
- Leefbaarheid
- Veiligheid
- Brondata

Legenda

BAG panden bouwjaar (peildatum 16-9-2020)

BOUWJAAR

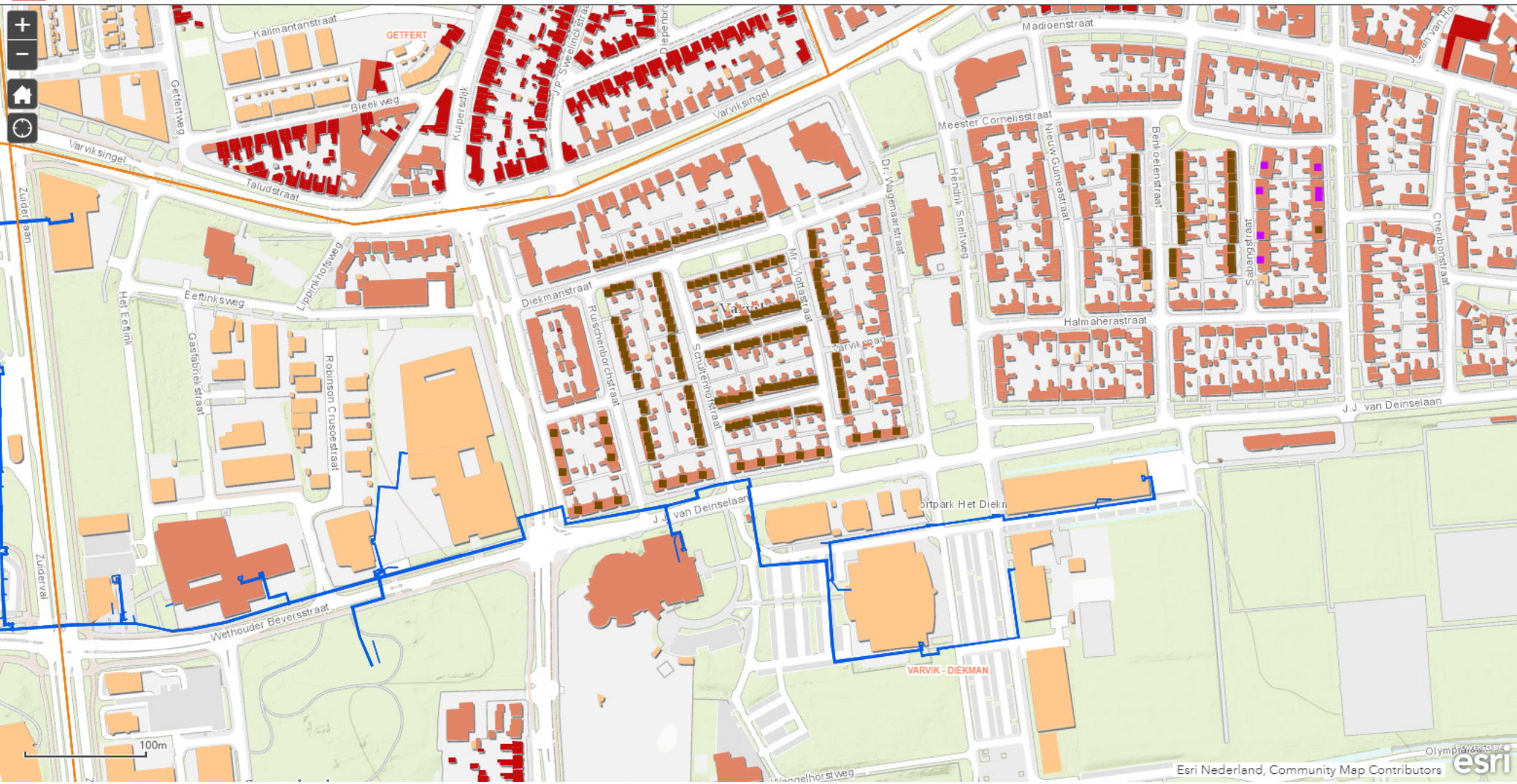
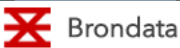
- 1993 en later
- 1946 - 1992
- 1945 en ouder

Klimaat - Huidige situatie na een klimaatbui van 70 mm in 1 uur (water op straat in m)

DEPTH2D

- >0,30
- 0,20 - 0,30
- 0,15 - 0,20
- 0,10 - 0,15
- 0,05 - 0,10
- <0,05

- Urgentie totaal
- Energie
- Gezondheid
- Inkomen
- Klimaat
- Leefbaarheid
- Veiligheid
- Brondata

Legenda

Corporaties - Strategie Domijn

- DOOREXPLO
- HUUR
- INVEST
- SLOOP
- VERKOOP

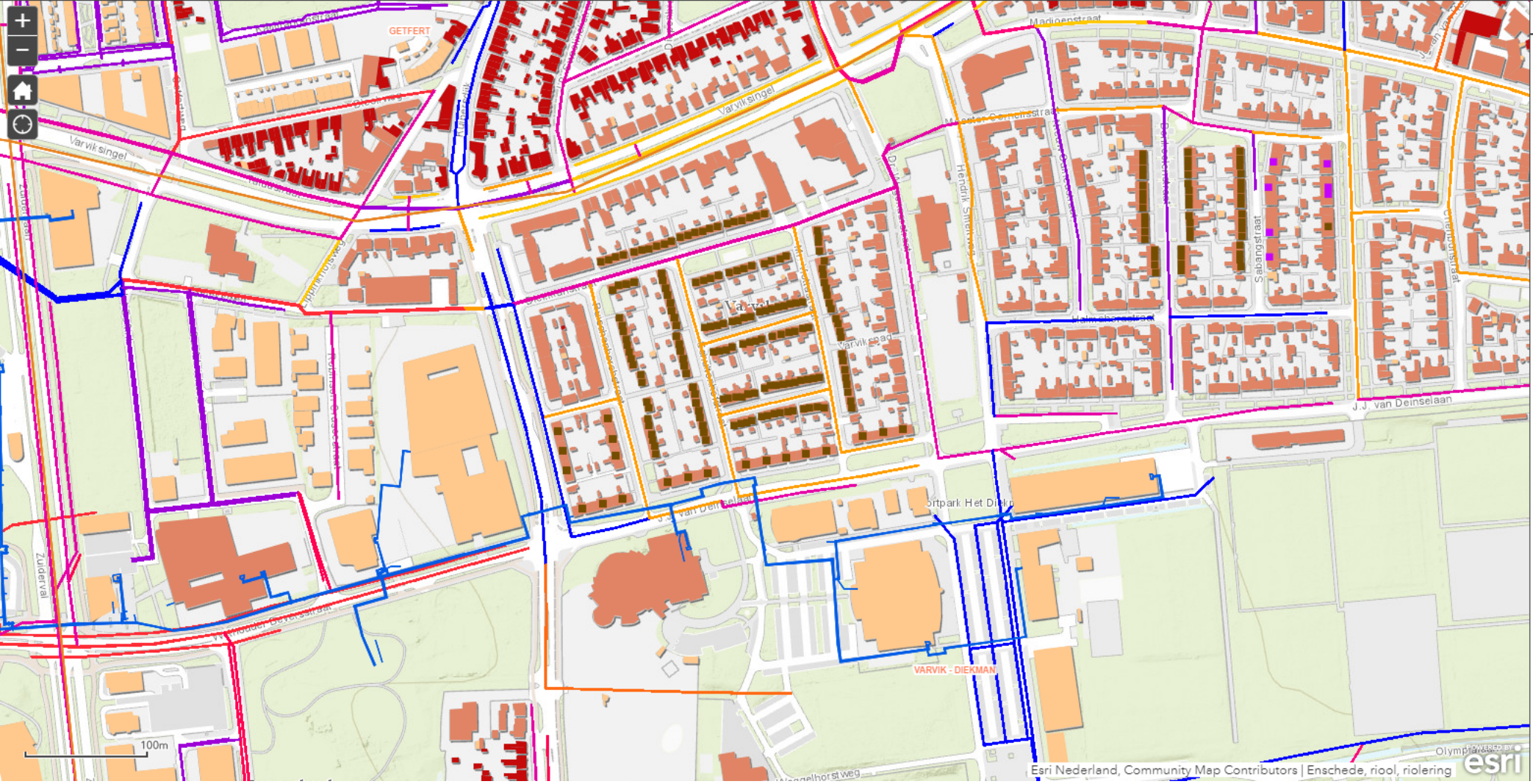
Energie - Warmtenet lijn

- A-MASS
- AANVOERLEIDING
- Ebene 1 t/m 102
- LAS nr - RETOUR
- LASnr - AANVOER
- RETOURLEIDING
- SV11 aanvoerleiding
- SV15 retourleiding
- SV_Aanvoer
- Stadsverwarming HT
- VGO

BAG panden bouwjaar (peildatum 16-9-2020)

BOUWJAAR

- 1993 en later
- 1946 - 1992
- 1945 en ouder

Legenda

Energie - Warmtenet lijn

- A-MASS
- AANVOERLEIDING
- Ebene 1 t/m 102
- LAS nr - RETOUR
- LASnr - AANVOER
- RETOURLEIDING
- SV11 aanvoerleiding
- SV15 retourleiding
- SV_Aanvoer
- Stadsverwarming HT
- VGO

BAG panden bouwjaar (peildatum 16-9-2020)

BOUWJAAR

- 1993 en later
- 1946 - 1992
- 1945 en ouder

Riolering

Rioolstrengen (met jaartal)

- <1940
- 1941 - 1950
- 1951 - 1960
- 1961 - 1970
- 1971 - 1980
- 1981 - 1990
- 1991 - 2000
- 2001 - 2010

Er is reden te overwegen of een gebiedsgerichte aanpak meerwaarde heeft

Legenda

Energie - Warmtenet liin

- sv_Aanvoer
- Stadsverwarming HT
- VGO

BAG panden bouwjaar (peildatum 16-9-2020)

BOUWJAAR

- 1993 en later
- 1946 - 1992
- 1945 en ouder

Riolering

Rioolstrengen (met jaartal)

- <1940
- 1941 - 1950
- 1951 - 1960
- 1961 - 1970
- 1971 - 1980
- 1981 - 1990
- 1991 - 2000
- 2001 - 2010

Hoe werken we nu met de SIA: (on)gestructureerd toeval

1. Prioritering: Twekkelerveld als DIA (pilot / ontdekkingsreis naar meerwaarde)
2. Prioritering: uitkomsten SIA zijn input voor de prioritering van de warmtetransitie
3. Koppelkansen: vraagstuk van **energiearmoede** in de Zuidwijken is in combinatie met uitkomsten van de SIA reden voor (voorbereiden) “integrale gebiedsgerichte aanpak”
4. Koppelkansen: uitkomsten van de SIA worden gebruikt in de voorbereiding van de stadsdeelagenda's (0-4jr)
5. Koppelkansen: uitkomsten SIA worden (af en toe al) gebruikt in de startfase van projecten. Voorbeeld Varvik

Hoe werken we nu met de SIA: (on)gestructureerd toeval

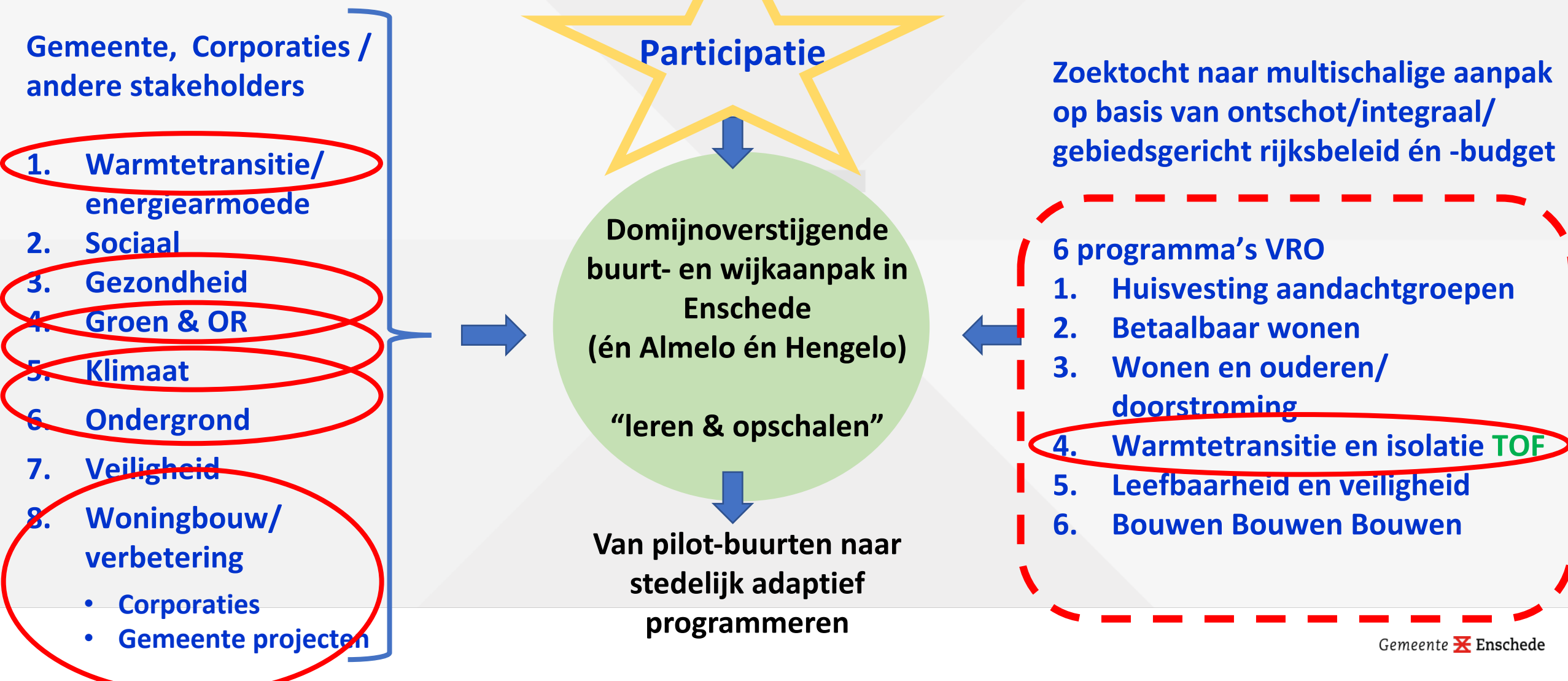
1. Prioritering: Twekkelveld als DIA (pilot / ontdekkings
2. Prioritering: uitkomsten SIA zijn input voor de priorite
3. Koppelkansen: vraagstuk van **energiearmoede** in de combinatie
4. Koppelkansen: uitkomsten van de SIA worden gekoppeling van
5. Koppelkansen: uitkomsten SIA worden (af en toe al) gebruikt in de startfase van projecten. Voorbeeld Varvik

Bundelen van investeringen waar dat meerwaarde heeft / benutten van “koppelkansen”

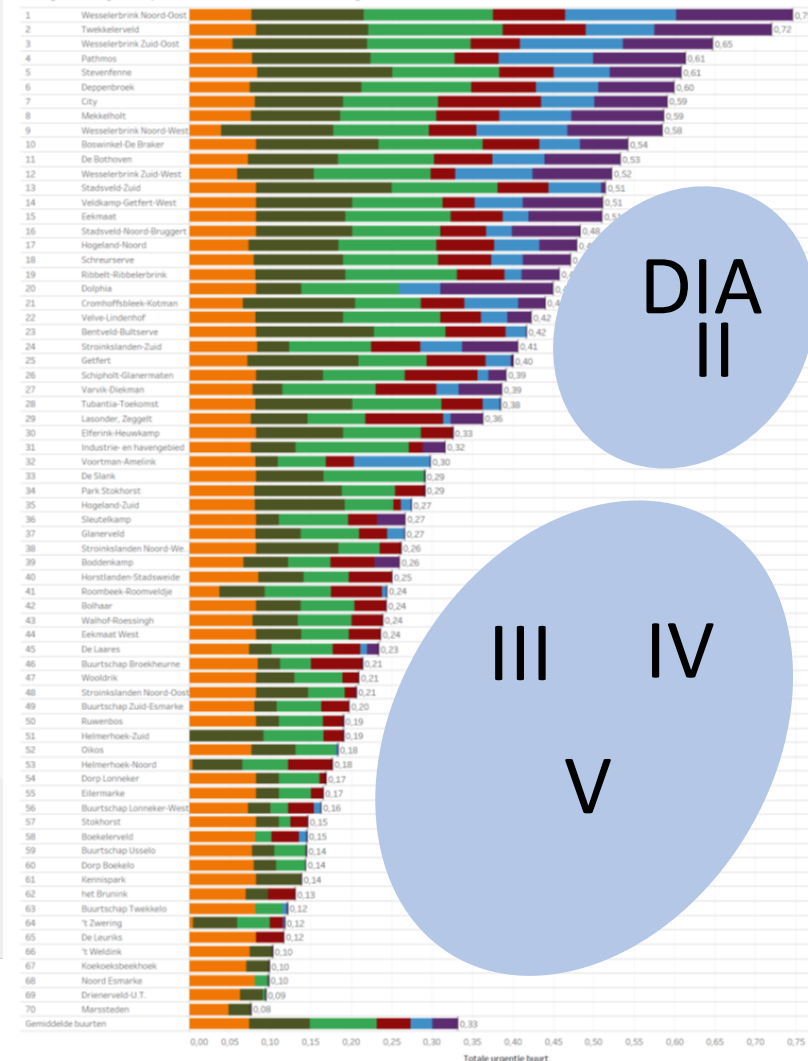
Bundelen van investeringen waar dat meerwaarde heeft / benutten van “koppelkansen”

Aanpakken

	DIA	II	III	IV	V
Vastgoed	X	~	X	~	~
Energie/ warmte	X	X	X	X	X
Riolering/ Klimaat	X	X	X	X	~
Sociaal/ Veiligheid	X	X	~	~	~

Rangorde urgentie per buurt, 2020 in een staafdiagram

Gezondheid

Conclusies

1. De SIA geeft inzicht in urgenties en investeringen
2. Soms vallen deel-buurtten met urgentie weg in het gemiddelde van een CBS-buurt.
“Duiding” van de data door experts is altijd nodig.
3. Wegbeheer, Rioleringsonderhoud en Woningbouwprogrammering zijn niet vloeibaar maar wel bij-stuurbaar. Voor de laatste werken gemeente en corporaties (ook) samen in “adaptief programmeren”. Plannen worden vroegtijdig uitgewisseld.
4. Er wordt in een paar buurten geëxperimenteerd. Voor een effectieve/efficiënte aanpak is nog veel te leren. Qua (niet) koppelen, qua organiseren, qua participatie & qua uitsmeren in de tijd
5. Een belangrijke sleutel ligt in voldoende budget aan de voorkant van een buurtaanpak (voorkom teleurstelling) & (veel) meer kennis van participatie bij buurtvernieuwing